

ВЗАЄМОДІЯ ВЛАДИ І БІЗНЕСУ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

*Тарабан Є.І., аспірант,
2 курс, спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Дегтяр А.О., д-р. наук з держ. упр., проф.,
Заслужений діяч науки і техніки України,
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»,
кафедра економіки та публічного управління*

Повномасштабна війна, яку розв'язала РФ, створила значні виклики для системи публічного управління в Україні.

Зруйнована інфраструктура, вимушені переселенці, економічні втрати та психологічні травми населення - це лише частина проблем, які доведеться вирішувати органам влади у повоєнний період.

Економіка країни стикається з серйозними викликами: втратою виробничих потужностей, падінням інвестиційної привабливості та зниженням купівельної спроможності населення. Публічне управління повинно сприяти створенню сприятливого середовища для бізнесу, впровадженню стимулюючих програм і залученню іноземних інвестицій.

З метою підтримки підприємців та покращення економічного клімату області Харківська обласна військова адміністрація запустила платформу «Діалог влади та бізнесу» [1], яка покликана забезпечувати оперативне реагування на місцеві запити та формування пропозицій для національного рівня, підтримуючи підприємців у складних умовах. Задля успішного функціонування даної платформи передбачені постійні зустрічі керівництва Харківської обласної військової адміністрації з підприємцями, під час яких підіймаються нагальні проблеми та вносяться пропозиції щодо покращення умов підприємницької діяльності в області. Зокрема, під час такої зустрічі обговорювалося надважливе для бізнесу питання – компенсація збитків підприємцям за знищене і пошкоджене майно внаслідок війни.

Враховуючи виклики, з якими стикаються підприємці області, обласна військова адміністрація звернулася до Міністерства економіки України з проханням розглянути питання впровадження державних програм компенсації збитків для суб'єктів підприємництва Харківського регіону.

Також, для підтримки суб'єктів господарювання та з метою відновлення промислового потенціалу України 05 липня 2024 року прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 924 «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо отримання критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у вигляді гуманітарної допомоги» [2]. Відповідно до вказаної постанови, здійснюється оповіщення суб'єктів господарювання переробних галузей промисловості незалежно від

форми власності, розташованих на території області, які потребують заміни критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у зв'язку із знищенням (пошкодженням) внаслідок бойових дій, надаються консультації з метою формування відповідних списків знищеного (пошкодженого) обладнання для подання Міністерству економіки України. До цієї роботи долучились Харківська торгово-промислова палата та Об'єднання організацій роботодавців Харківської області «Граніт».

Крім того, Харківською обласною військовою адміністрацією разом з об'єднаннями підприємців та роботодавців на постійній основі проводиться робота щодо напрацювання ефективних інструментів відновлення економіки регіону.

Зокрема, важливою є наявність діючих програм підтримки місцевого бізнесу. Доступ підприємств до програм підтримки, у т.ч. програм фінансування, допомагає відновлювати економіку регіону та забезпечує їх стійкість. Окрім того, така підтримка буде сприяти поверненню бізнесу у Харківську область і дасть йому можливість розвиватися. Перш за все це підтримка підприємців шляхом залучення до участі у державних кредитних та міжнародних грантових програмах (у тому числі, для бажаючих розпочати власну справу). За ініціативи обласної військової адміністрації було внесено зміни в ряд постанов КМУ, які дозволили громадам Харківської області, які знаходяться в зоні високого воєнного ризику, долучитися до участі в державних програмах.

З квітня 2023 року на Харківщині стартувала Програма «єРобота», після внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» [3], які ініціювала Харківська обласна військова адміністрація, що дало можливість жителям усіх територіальних громад Харківської області подавати заяви на отримання мікрогрантів.

За інформацією Харківського обласного центру зайнятості [4] станом на 13.12.2024 у межах урядової Програми «єРобота» у Харківській області було розглянуто 1608 бізнес-планів на отримання мікрогрантів для розвитку власної справи. Направлено на розгляд до Державного центру зайнятості 1608 заяв та отримано 558 позитивних рішень про надання мікрогранту, 499 особам профінансовано проєкт мікрогранту на суму 178,3 млн грн.

Для підтримки малого і мікробізнесу в Харківській області працюють шість офісів «Зроблено в Україні»: у місті Харкові на базі Харківської філії обласного центру зайнятості, у місті Валки на базі Богодухівської філії, у місті Берестин на базі Красноградської філії, у місті Златопіль на базі Лозівської філії, у місті Чугуїв на базі Чугуївської філії та у селищі Нова Водолага [4].

В офісах Всеукраїнської платформи «Зроблено в Україні» фахівці надають інформацію про урядові, міжнародні та регіональні програми з підтримки бізнесу, допомагають з написанням бізнес-планів, оформленням та поданням документів на гранти та на інші державні програми.

У області протягом 2024 року продовжували працювати компенсаторні програми для роботодавців. За січень-листопад 2024 року 347 роботодавцями було створено 547 нових робочих місць, на які були працевлаштовані безробітні з компенсацією фактичних витрат зі сплати ЄСВ у сумі 3,2 млн.грн. Ще 757

роботодавців області за працевлаштування 1694 осіб різних категорій отримали компенсацію власних витрат на суму 35,6 млн.грн [4].

З метою ефективної взаємодії та налагодження дійової співпраці влади та бізнесу, об'єднання зусиль для забезпечення ефективного використання усього наявного експертного та професійного потенціалу, задля досягнення максимальної ефективності у питаннях соціально-економічного розвитку регіону, при Харківській обласній військовій адміністрації створено консультативно-дорадчий орган: Раду з питань підтримки підприємництва в умовах воєнного стану у Харківській області, основними завданнями якої є:

системний аналіз ситуації щодо забезпечення в умовах воєнного стану права на підприємницьку діяльність на території Харківської області, напрацювання пропозицій щодо можливих шляхів та механізмів вирішення проблемних питань;

напрацювання пропозицій щодо сприяння підтримці підприємництва та провадженню діяльності суб'єктів господарювання на території Харківської області в умовах воєнного стану;

сприяння налагодженню ефективної взаємодії влади з суб'єктами господарювання, громадськими об'єднаннями, що представляють їх інтереси, впровадження майданчика для публічно-приватного діалогу у регіоні.

Література:

1. <https://kharkivoda.gov.ua/news/129712> (дата звернення 05.01.2025).
2. Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо отримання критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у вигляді гуманітарної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 924. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/924-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення 05.01.2025).
3. Деякі питання надання грантів бізнесу: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 05.01.2025).
4. <https://kha.dcz.gov.ua/novyna/osnovni-zdobutky-2024-roku-ta-priorytetni-napryamy-u-roboti-harkivskoyi-oblasnoyi-sluzhby> (дата звернення 05.01.2025).

УДК 332.1:352

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

*Терещенко Т.В., к.е.н., доцент,
декан факультету управління та економіки,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова*

В умовах війни територіальні громади в Україні зіштовхнулись із втратою майна, значною руйнацією інфраструктури, втратою економічного та